

Eksamenebühkedimmie

2015

- eksamenevaestiedassi vuarjasjimmien bijre

SFS1015 - SFS1065 Åarjelsaemiengiele voestesgieline, Jå3
Learohkh jih privatisth

Eksamenebühkedimmie vuarjasjemman byögkeles vadteme eksamene

Daate eksamenebühkedimmie bievnesh vadta byögkeles vadteme eksamenen bijre saemien voestesgieline, jñh guktie edtja daam vuarjasjidh. Bühkedimmie edtja áehpies árrodh learoehkidie, lohkehtájjide jñh eejhtegidie/áelide varke eksamenen ávtelen. Sensovrh edtjeh bühkedimmiem nuhtjedh goh akte tjáenghkies aarvoemierie sijjen barkosne.

1. Guktie byögkeles vadteme tjaaleldh eksamenem saemien voestesgieline öörneme

Gaajhkh learohkh giej saemien voestesgieline, saemien 1 gelkieh tjaaleldh eksamenem tjírrehtidh Já 3 mænngan studijeryöjreden ööhpehtimmioprogramme jñh lissiebigkeme siejhme studijemahtose. Eksamene 5 tájmoeh ryöhkoe, jñh ij leah ryöjredimmiebiejjie.

Eksamenedaatoe 2015

Saemien voestesgieline: duarsta suehpeden 28. biejjien

Eksamenen laavenjasside maehtieh tjaalegi vööste viedteldihkie árrodh mah eksamenetjaalegen lissine maam eksaminande áádtje ávteli eksamene aalka. Tjáanghkan biejjeme tjaalegh maehtieh bielie tjaalegijstie.

Jis nuepie galka byögkeles eksamenem IKT-váaroemisnie.

1.1. Tjïelkestimmieh guktie eksamenem öörneme

Eksamenen göökte boelhkh, ánehksvaestiedimmie jñh guhkiesvaestiedimmie.

Ánehksvaestiedassen ulmie eksamene edtja buerebe faagen gamtem gaptjedh. Naemhtie learohke nuepiem áádtje jienebe sov faagemahtoem eksamenisnie vuesiehtidh.

Maahtoetulmieh áejvieboelhkijsste: *Tjaaleldh govlesadteme jñh Gïele, lidteratuvre jñh kultuvre* Jáa2 jñh Jáa3 laavenjassi váarome. Dah laavenjassh máedtie dejstie ulmijste pryövieh, men learohke læjhkan maahta gamte maahtoem faagesne vuesiehtidh. Sensovre edtja iktegisth állesthvoetem vaestiedimmesne vuarjasjidh.

Fierhten laavenjassese lahtestimmie gusnie bievnesh, dovne learoehkasse jñh sensovrese. Desnie beavna maam vaestiedasseste veanhtede. Aajkoe edtja viehkiehtidh aktem tjáenghkies goerkesem vedtedh guktie learohke maahta laavenjassestie vaestiedidh. Lahtestimmieh lissine dejtie siejhme væhtide ulmiejaksemisnie mejtie daennie bühkedimmesne gaavnh.

Åenehksvaestiedasse

Åenehksvaestiedasse-laavenjasse maahta tjaalegi vöoste viedteldihkie årrodh, men maahta aaj dej bieleden årrodh. Ulmie lea faagen maahtoem vuesiehtidh. Jis laavenjasse kreava vaestiedasse edtja aktene ahkedh ij byörh guhkebe enn medtie 250 baakoeh.

Hijven eksamenasse ryöjredidh jñh åenehks, tjñelke vaestiedasside tjaeledh dejtie faagen gyhtjelasside jallh dåreriesmoeride. Åenehksvaestiedasselaavenjassh maehtieh vuesiehtimmien gaavhtan årrodh:

- retorihkeles appelehammoeh tjaalegisnie vuesehte
- åenehks bievnije jallh ussjedihks tjaalegh tjaelieh mij dan baalte biejemie tjaalegasse jallh jiehtiegasse viedteldihkie årrodh
- argumentasjovnem tjñelkedidh åenehks aamhteseprövsatjaalegisnie
- sjñere bielieh gñelesne soptsestidh
- vuesehte muvhtene sjangere- jñh/jallh gñeieldh tsavtshvierhtieh muvhtene tekstine jñh magkerh åtnoeh dej leah
- hammoem jñh/jallh sisvegem viertiestidh göökte åenehks tekstine
- vuesehte mah vierhtieh åtna gosse vuesiehtimmien gaavhtan lidteræære almetjem guvviedidh
- grammatihkeles sjñere væhtah saemien gñelesne buerkiestidh
- raajeseanalyse jñh grammatihkeles dñejvesh nuhtjedh
- jeerehts iemieh saemiengñeline damtjidh
- lahtestidh ektiespielem viehkiedirregi gaskem tjåanghkan biejemie tjaaleginie
- åenehks gñelehistovrijen, saemien lidteratuvrehistovrijen, joejke aerpievuekien jñh soptsestimieaerpievuekien bijre soptsestidh

Guhkiesvaestiedasse

Guhkiesvaestiedasselaavenjassh leah tjaalegi vöoste viedteldihkie årrodh mah eksamenetjaalegen baalte biejemie. Learohke åådtje golme jallh njieljie laavenjassi gaskem veeljedh jñh edtja aktene ahkedh guhkies tjaalegem tjaeledh mij hijven struktuvrem jñh ektiedimmiem åtna. Ij neebnh man guhkies tekste edtja årrodh, juktie gånkoem edtja ektesne vuajnalgidh jis sisvege relevante jñh eensilaakan laavenjassine barkeme.

Guhkiesvaestiedasselaavenjassh eejnegen tjaalegi vöoste viedteldihkie mah baalte biejemie, jñh vaestiedasse edtja dovne tekstegoerkesem jñh tjaelememaahtoem vuesiehtidh.

Sensovre vuarjesje dovne tjaalegen hammoem, gñelem jñh sisvegem.

Jijnjh guhkiesvaestiedasselaavenjassh gellie bielieh utnieh. Laavenjasse maahta gihtjedh learohke galka aamhtesem vuesiehtidh akte jñh/jallh måedtie tjaalegi vårome, jñh destie v.g digkiedidh, lahtestidh jñh/jallh ussjedidh tjaalegi tsiehkieh, jallh tjaalegem analyseradidh jallh viertiestidh göökte tjaalegidie, jñh destie vuesehte åejviemielh gyhtjelassine mah tjaalegisnie åvtese buektieh jñh dejtie ussjedidh. Naan laavenjasse jienebe gaahpode, gusnie learohke åådtje jñjtje veeljedh misse sæjhta leavloem biejedh.

Fierhten laavenjassese lahtestimmie gusnie biëvnesh, dovne learoehkasse jìh sensovrese. Desnie beavna maam vaestiedasseste veanhtede. Aajkoe edtja viehkiehtidh aktem tjåenghkies goerkesem vedtedh guktie learohke mahta laavenjasssem vaestiedidh. Lahtestimmieh lissine dejtie siejhme væhtide ulmiejaksemisnie mejtie daennie bihkedimmesne gaavnh.

Abpe learoesejkesje vårome tjaaleldh eksamenasse, mohte voestes iereste åejviesuerkijste *Tjaaleldh govlesadteme* jìh *Giele, kultuvre jìh lidteratuvre* Jå2 jìh Jå3 daltesinie.

Eksamenelaavenjassh vaeljehke maahtoelmijste pryövoeh , men learohken vaestiedasse mahta gamte maahtoem faagesne vuesiehtidh. Sensovre edtja iktegisth allesthvoetem vaestiedimmesne vuarjasjidh.

Bievnije, argumentereles jìh *ussjeden* tjaalegh Leah tjaalegesårhtah mah tjaalegen ulmieh vuesiehtieh. Eksamenasse learohke mahta laavenjassh åadtjodh mah krieveh learohke galka:

- ***bievnedh***, teemam åehpiedehtedh, buerkiestidh jallh dan bijre soptsestidh
- ***argumenteradidh***, vuajnoeh jìh mielh tjìelkestidh jìh vaarjelidh
- ***digkiedidh*** , aamhten ovmessie bielieh digkiedidh guktie mahta miëlem utnedh, jallh teeman jallh dåeriesmoeren bijre ussjedidh

Toelhkestimmieh jìh ***analysh*** laavenjassesårhth gusnie learohkh edtjeh hammoem jìh sisvegem soptsestieh viehkine faagegieline jìh teksti bijre ussjedidh. Eah tjìelke guktie edtjh toelhkestimmieh jìh analysh juekedh, jilhts baakosne toelhkestimmie goerkese jìh miële meatan. Dovne toelhkestimmesne jìh analysesne veanhtasåvva learohkh maehtieh dej goerkesem teksteste vuesiehtidh jìh tjìelkestidh. Laavenjasse mahta gihthjedh dah edtjeh gellie teksth viertiëstidh, jallh tekstem histovrijen tseahkan biëjedh.

Naan guhkiëstjaelemelaavenjassh sjìere skaepiedihks tjaalegem gihthjeh. Skaepiedihks tjaalegh eah Leah akte tjaalegesårhte, men akte tjaelemevuekie. Tjåenghkies baakoe gusnie mahta soptsestidh, diktet jallh ussjedidh jìh digkiedidh. . Daah laavenjassh gaahpode indivijduellen vaestiedimmede goh aarebi essaye-, novelle- jìh kååserijelaavenjassh

Learohkh maehtieh giëleldh jìjtjeraerekem jìh skaepiedihksvoetem vuesiehtidh. Daate guktie dah giëlem nuhtjedh, jìh åssjelinie, perspektijvi mietie mejtie veeljeh.

Diejvesh learoesejkesjistie mah eksamenelaavenjassesne nuhtjedh:

<i>Åehpiedehtedh ...</i>	<i>Digkiedidh ...</i>
<i>Tjìelkestidh ...</i>	<i>Ussjedidh ...</i>
<i>Goerkelidh ...</i>	<i>Vuarjasjidh ...</i>
<i>Analyseradidh ...</i>	<i>Lahtestidh ...</i>
<i>Toelhkestidh ...</i>	<i>Nuhtjh daajroem dan bijre ...</i>
<i>Viertiëstidh ...</i>	<i>Tjaelieh skaepiedihks tjaalegem ...</i>
<i>Argumenteradidh ...</i>	<i>Tjaelieh ussjedihks tjaalegem ...</i>

2 Viehkiedirregh

Viehkiedirregh áádtje náhtadidh, bieleden gaskeviermie j̄ih jeatjah dirregh mejtie mahta govlesadtemasse nuhtjedh. Ij áadtjoeh jarkoestimmieprogrammeh nuhtjedh.

Aevhkies viehkiedirregh saemiengiesne leah baakoegærjah, j̄ijtje notaath, leaoegærjah j̄ih jeatjah tjaaleldh gaaltijh. Lierehtimmien tj̄irrh fiereguhtene faagesne leorohk leah byöreme bihkedimmiem áadtjodh guktie edtjeh vuarjasjidh mejstie viehkiedirregijstie dah sijhtieh náhtoem utnedh gosse edtjeh ovmessie s̄aarhts laavenjassh loetedh.

3 Gaaltijenáhtoem

Gaaltijeátoem tjuara stingkeslaakan saarnodh. Learohke edtja saarnodh gie tjaelije, j̄ih állesth nommem dovne leaoegærjine j̄ih jeatjah lidteratuvrine. Dastegh leorohke olkese tjaala jallh sitaatem veedtjie nedtesæjrojte, leorohke edtja veele nedtesijjiem j̄ih leessemebiejjiem saarnodh. Jis sensovre s̄ávma guelmiedamme materijaalh vaestiedassesne bieleden gaaltije, mahta vaestiedassem plagatevååksjemasse seedtedh.

Ij leah kr̄ievemh leorohk meatan buektieh j̄ih sj̄iere gaaltijh nuhtjeh tjaaledh byögkeles eksamenasse. Jis leorohk gaaltijh nuhtjeh, edtjeh vuesiehtidh dah maehtieh faagedaajroem veeljedh mah maereles vaestiedassese. Jis faagedaajroem nuhtjeh mij ij maereles vaestiedassese dihte v̄ålese geasa.

Ij leah kr̄ievenasse gaaltijh nuhtjedh dastegh laavenjasse ij dan bījre birrh. Gellien aejkien lea læjhkan dovne daerpies j̄ih sjyöhtehke, j̄ih aaj tj̄ielkeste jis vuesehte disse maam mubpieh leah tjaaleme, j̄ih dam j̄ijtse tjaalegisnie nuhtjedh. Gosse leorohke veeljie gaaltijh nuhtjedh aktene tjaalegisnie, sisvege tjuara sjyöhtehke árrodh, j̄ih átnasovvedh naemhtie guktie leorohke sov maahtoem vuesehte gaaltijh nuhtjedh. Mahta gaaltijh joehtslaakan saarnodh, j̄ih leorohke edtja dovne gaaltijasse vuesiehtidh goh referanse juhtije tjaalegisnie.

Learohk edtjeh gaaltijem referansine jallh fotnotine vuesiehtidh áejvietjaalegisnie, j̄ih lidteratuvrelæstoem tjaaledh dejtie gaaltijde meatan mejtie nuhtjie. Eksamenasse j̄áarhkelierehtimmesne vikkielåbpoe vuarjasjemman gaaltijenáhtoem tj̄ielkes enn dah byjjes kr̄ievenassh.

4 Vuarjasjimmie eksamenevaestiedasseste

Learoesoejkesjh j̄ih mieriedimmie ööhpehtimmielaakese Leah maadhtjaatsegh vuarjasjimmiebarkose. Mieriedamme ööhpehtimmielaakese §§3-25 j̄ih 4-18 dam vihteste:

Eksamene edtja naemhtie öörnesovvedh guktie learohke/dihte mij meatan jallh privatiste åådtje sov maahtoem faagesne vuesehtidh. Edtja eksamenekarakterem vihtiestidh indivijduelle v̄aaroemisnie, j̄ih dam maahtoem vuesehtidh maam learohke/ dihte mij meatan jallh privatiste åtna guktie dihte v̄ååjnesasse b̄åata eksamenesne.

Göökte sensovrh fierhte eksamenevaestiedassem vuarjasjeh. Dihte lea dam tjåenghkies maahtoem, naemhtie goh eksamenevaestiedassesne vuesehte, mij lea vuarjasjimmien v̄aarome. Jis sensuvre vuesehte bielieh jallh ellies vaestiedassem lea kopije teksteste maam jeatjah lea dorjeme, dam bieliem vueliehkomes karakterem vuarjasjidh.

4.1 Karakterh

Mieriedimmie ööhpehtimmielaakese s̄iejhme karakterebuerkiestimmieh maadthlierehtæmman åtna (§ 3-4 j̄ih 4-4)

- a) *Karaktere 6 jeahta learohke åajvoeh maahtoem faagesne åtna.*
- b) *Karaktere 5 jeahta learohke j̄ijnjem hijven maahtoem faagesne åtna.*
- c) *Karaktere 4 jeahta learohke hijven maahtoem faagesne åtna.*
- d) *Karaktere 3 jeahta learohke naa hijven maahtoem faagesne åtna.*
- e) *Karaktere 2 jeahta learohke vuelege maahtoem faagesne åtna.*
- f) *Karaktere 1 jeahta learohke joekoen vuelege maahtoem faagesne åtna.*

Væhtah ulmiejaksenmasse eksameneb̄ihkedimmesne learohken maahtoem buerkiestidh golme daltesinie. Dihte edtja viehkietidh guktie tjåenghkies goerkesem vuarjasjimmien kr̄ievemidie j̄ih riektese vuarjasjæmman. Tjåenghkies væhtah edtjeh karakteristihkem vedtedh eksamenevaestiedassen faagen daltesistie.

4.2 Vuarjasjimmie – eksamene saemien voestesgieline

Dihte lea dam tjåenghkies maahtoem learohke vaestiedassesne vuesehte, mij lea vuarjasjimmien v̄aarome, j̄ih akte karakterem vadta mij tjåenghkies åenhks- j̄ih guhkiesvaestiedasside. Jis sensuvre vuesehte bielieh jallh ellies vaestiedassem lea kopije teksteste maam jeatjah lea dorjeme, dam bieliem vueliehkomes karakterem vuarjasjidh.

Væhtah ulmiejaksemasse tjaaleldh eksamenisnie

Jå3 studijeryöjreden ööhpehtimmieprogrammen mænngan jñh lissiebigkemen mænngan siejhme studijemahtose

	Karaktere 2 Eksamenevaestiedasse	Karakterh 3 – 4 Eksamenevaestiedasse	Karakterh 5 – 6 Eksamenevaestiedasse
Åejviemiele	<p>lea aelhkies/ ånnetje sjyöhtehke vaestiedasse ånehksvaestiedassebielese</p> <p>lea aelhkies/ånnetje sjyöhtehke vaestiedasse guhkiesvaestiedassebielese</p> <p>ånnetje goerkesem jñh åtnoem lissiehtamme tjaalegijstie vuesehte</p> <p>lea aelhkies dorjesovveme</p>	<p>Lea jeenjemasth sjyöhtehke vaestiedasse ånehksvaestiedassebielese</p> <p>lea jeenjemasth sjyöhtehke vaestiedasse guhkievaestiedassebielese</p> <p>goerkesem jñh åtnoem lissiehtamme tjaalegijstie vuesehte</p> <p>lea tjelke dorjesovveme, hijven jñh maereles baakoeveahkine</p>	<p>Lea veele jñh sjyöhtehke vaestiedasse ånehksvaestiedassebielese</p> <p>lea elliesåbpoe jñh sjyöhtehke vaestiedasse guhkievaestiedasse bielese</p> <p>goerkesem jñh jñjtjeraarehke åtnoem lissiehtamme tjaalegijstie vuesehte</p> <p>lea tjelke jñh veele dorjesovveme, maereles jñh gellielaaketje baakoeveahkine</p>
Giele jñh byjjes maehtesvoeth	<p>vuesehte såemiesmearan ektiemimmiem raajesi jñh boelhki gaskem</p> <p>vuesehte dihte såemiesmearan hammoevierhkem haalva</p> <p>vuesehte dihte såemiesmearan ortografijem jñh væhtabiejemem haalva</p> <p>sitaati jñh jñjtjedorjeme tjaalegi gaskem joekehtahta jñh gaaltijidie neebnie</p>	<p>vuesehte hijven ektiedimmiem raajesi jñh boelhki gaskem</p> <p>vuesehte dihte jeenjemasth hammoevierhkem haalva</p> <p>vuesehte dihte jeenjemasth ortografijem jñh væhtabiejemem haalva</p> <p>sitaath tsiehkesje jñh gaaltijide vuesehte</p>	<p>vuesehte dan hijven ektiedimmiem raajesi jñh boelhki gaskem jñh jeereldihkie gieline</p> <p>vuesehte dihte hammoevierhkem haalva</p> <p>vuesehte dihte ortografijem jñh væhtabiejemem haalva</p> <p>sitaath tsiehkesje jñh gaaltijidie veelelaakan vuesehte</p>
Ånehks vaestiedasse:	<p>lea ånnetje tematihkeles ektiedimmiem jñh aelhkies struktuvrem åtna</p> <p>faageles aamhtesh tjelkeste, aelhkieslaakan lahteste jallh argumenterade</p> <p>vuajna jarkoestamme gielem baakoste baakose jarkoestamma jñh baakoeöörnegem mietie</p> <p>tjuvhtehte naan sjjere væhtah tjaaleginie</p> <p>aelhkie faagegielem åtna</p>	<p>lea tematihkeles ektiedimmiem jñh maereles struktuvrem åtna</p> <p>faageles aamhtesh tjelkeste, tjelkelaakan lahteste jallh argumenterade</p> <p>tjaalegem jeenjemasth jarkoste jñh sjiehtede hijven gieline</p> <p>sjjere væhtah tjaaleginie tjelkeste</p> <p>maereles faagegielem åtna</p>	<p>lea tematihkeles ektiedimmiem jñh tjelke, maereles struktuvrem åtna</p> <p>faageles aamhtesh tjelkeste, tjelkelaakan jñh veele lahteste jallh argumenterade</p> <p>tjaalegem jarkoste jñh sjiehtede veele jñh gellielaaketje gieline j</p> <p>sjjere væhtah tjaaleginie tjelke tjelkeste</p> <p>veele jñh maereles faagegielem åtna</p>

<p>Bievnije, argumentereles jñh ussjeden tjaalegh:</p>	<p>Aktem såemiesmearan tematihkeles ektiedimmiem jñh aelhkies struktuvrem åtna</p> <p>Faageles aamhtesh aelhkies tjjelkeste</p> <p>Åejvievuajnoem såemiesmearan vaajeste</p> <p>Vuajnoeh såemiesmearan argumenterade</p> <p>Aelhkies ussjede</p> <p>Naan vuesiehtimmieh jñh/jallh momenth meatan åtna</p> <p>Lea maam akt tjåanghkan geasa jallh aelkies konklusjovnh åtna</p> <p>Ånnetje refleksjovnem vuesehte</p> <p>Gaaltijeåtnoem vuesehte (jis dam nuhtjie)</p>	<p>Aktem tematihkeles ektiedimmiem jñh naan tjjelke struktuvrem åtna</p> <p>Faageles aamhtesh tjjelkeste</p> <p>Åejvievuajnoem dorjesåvva</p> <p>Vuajnoeh eensii argumenterade</p> <p>Tjfelkes ussjede, maehtesvoetem vuesehte aamhtesem digkede tjfelkelaakan</p> <p>Sjyötehke vuesiehtimmieh jñh/jallh momenth åtna</p> <p>Tjåanghkan giesemh dorjesåvva jallh konklusjovnh åtna</p> <p>Såemiesmearan jallh hijven refleksjovnem vuesehte</p> <p>Åtnoem sjyötehke gaaltijjistie vuesehte (jis dam nuhtjie)</p>	<p>Aktem tjfelke tematihkeles ektiedimmiem jñh hijven struktuvrem åtna</p> <p>Faageles aamhtesh tjfelkeste sjyötehke, tjfelke jñh maeeres vuekine</p> <p>Åejvievuajnoem tjfelkes jñh veele dorjesåvva</p> <p>Vuajnoeh eensii, vijries jñh jñjtjeraarehke argumenterade</p> <p>Tjfelkes ussjede, maehtesvoetem vuesehte aamhtesem eensii jñh gellielaaketje vuekine digkede</p> <p>Sjyötehke vuesiehtimmieh jñh/jallh moenth åtna mejtie maeeres</p> <p>Tjåanghkan giesemh tjfelke dorjesåvva jallh konklusjovnh åtna</p> <p>Jolle refleksjovnedaltesem åtna, jñjtjeraarehkevoetem vuesehte</p> <p>Jñjtjeraarehke åtnoem sjyötehke vuesehte (jis dam nuhtjie)</p>
<p>Analyseradimmieh, toelkkestimmieh jñh viertiestimmieh</p>	<p>Struktuvrem åtna mij ånnetje ulmine jñh faagese sjeahta</p> <p>Tjuvhtehte såemies viehkiedirregh tjaalegisnie</p> <p>Tjuvhtehte naan bielide argumentasjovnine jñh apellehammoej åtnoem</p> <p>tjuvhtehte naan bielide teemesne/dijresne/åejvievuajnosne</p> <p>tjaalegh aelhkies vuekine ussjede</p> <p>naan vuarjasjimmieh åtna</p>	<p>Struktuvrem åtna mij ulmine jñh faagese sjeahta</p> <p>Digkede såemies viehkiedirregh jñh såemiesmearan tjaalegisnie vuesehte guktie dejtie utnedh</p> <p>Digkede åejvietsiehkies argumentasjovnine jñh apellehammoej åtnoem</p> <p>teemam/dijrem/åejvievuajnoem digkede</p> <p>tjaalegh faageles sjyötehke vuekine ussjede</p> <p>vuarjasjimmieh åtna jñh vuajnoeh tjfelkeste</p>	<p>Jñjtjeraarehke hammoem jñh tjfelke struktuvrem åtna mij ulmine jñh faagese sjeahta</p> <p>Digkede jñh vuarjesje viehkiedirregh jñh vuesehte guktie dejtie tjaalegisnie tsevtsieh</p> <p>Digkede tjfelke argumentasjovnine, apellehammoej åtnoem jñh guktie dej tsevtsieh</p> <p>teemam/dijre/åejvievuajnoem tjfelke digkede</p> <p>tjaalegh faageles sjyötehke jñh jñjtjeraarehke vuekine ussjede</p> <p>jñjtjeraarehke vuarjasjimmieh åtna jñh vuajnoeh tjfelkeste</p>

	<p>naan bielieh tjaaleginie vierteste</p> <p>aelhkies faagegielem átna</p> <p>ánnetje gieeldh/ kultuvrehistovrijes ektiedimmiem damta</p> <p>gaaltijeátnoem vuesehte (jis nuhtjije)</p>	<p>tjaalegh vierteste tjielke vuekine</p> <p>sjyötehke faagegielem átna</p> <p>tjaalegem gieeldh/ kultuvrehistovrijes ektiedæmman buakta</p> <p>átnoem sjyötehke gaaltijistie vuesehte (jis nuhtjije)</p>	<p>tjaalegh vierteste gellielaaketje vuekine</p> <p>veele jïh sjyötehke faagegielem átna</p> <p>tjaalegem gieeldh/ kultuvrehistovrijes ektiedæmman buakta tjielke vuekine</p> <p>jïjtjeraarehke átnoem sjyötehke gaaltijistie vuesehte (jis nuhtjije)</p>
Skaepiedihks tjaalegh:	<p>Struktuvrem átna mij jeenjemasth ulmine jïh aamhtesinie latjkesisnie</p> <p>naan aelhkies gieeldh viehkiedirregh átna</p> <p>naan gieeldh skaepiedihksvoetem vuesehte</p> <p>vuesehte naan vuesiehtimmieh jïh/jallh vuajnoeh veeljeme</p> <p>såemiesmearan gieeldh/ kultuvrehistovrijes maahtoem vuesehte (jis sjyötehke)</p> <p>lissietjaalegh nuhtjije aelhkies vuekine</p>	<p>Struktuvrem átna mij ulmine jïh aamhtesinie latjkesisnie</p> <p>gieeldh viehkiedirregh voerkes vuekine átna</p> <p>gieeldh skaepiedihksvoetem vuesehte</p> <p>skaepiedihksvoetem vuesehte vuesiehtimmie jïh/jallh vuajnojne</p> <p>gieeldh/ kultuvrehistovrijes maahtoem vuesehte (jis sjyötehke)</p> <p>lissietjaalegh nuhtjije jïjtjeraarehken vuekine</p>	<p>Jïjtjeraarehke hammode, jïh struktuvrem átna mij ulmine jïh aamhtesinie latjkesisnie</p> <p>viehkiedirregh átna goerehte jïh voerkes vuekine geavaha</p> <p>gieeldh skaepiedihksvoetem vuesehte jïh persovneles gielem átna</p> <p>skaepiedihksvoetem jïh originalitetem vuesehte vuesiehtimmie jïh/jallh vuajnojne</p> <p>gieeldh/kultuvrehistovrijes maahtoem vuesehte jïh ussjede dan bïjre (jis sjyötehke)</p> <p>lissietjaalegh nuhtjije jïjtjeraarehken jïh skaepiedihks vuekine</p>

Karakterer 1 soptseste vaestiedasse joekoen veelege maahtoem vuesehte, jallh gusnie learohken ellies eksamenevaestiedasse lea eevre dej vadtme laavenjassi ålkoli.

Vuarjasjimmiegoere eksamenasse, áarjelsaemien Já3. Sæjroe 1 gaajhkide laavenjasside, sæjroeh 2-4 fiereguhtese guhkievaestiedasselaavenjasside.

Skuvle:		Dâehkie:	Eksaminande nr.	Faagekode	Laavenjasse nr.
	1	Karaktere 2	Karakterh 3- 4	Karakterh 5 – 6	Lahtestimmieh
Áejvie- miele:		<p>Lea aelhkies/ ánnetje sjyõhtehke vaestiedasse ánehksvaestiedassebielese</p> <p>lea aelhkies/ánnetje sjyõhtehke vaestiedasse guhkiesvaestiedassebielese</p> <p>ánnetje goerkesem jìh átnoem lissiehtamme tjaalegijstie vuesehte</p>	<p>Lea jeenjemasth sjyõhtehke vaestiedasse ánehksvaestiedassebielese</p> <p>lea jeenjemasth sjyõhtehke vaestiedasse guhkievaestiedassebielese</p> <p>goerkesem jìh átnoem lissiehtamme tjaalegijstie vuesehte</p>	<p>Lea veele jìh sjyõhtehke vaestiedasse ánehksvaestiedassebielese</p> <p>lea elliesâbpoe jìh sjyõhtehke vaestiedasse guhkievaestiedasse bielese</p> <p>goerkesem jìh jìjtjeraarehke átnoem lissiehtamme tjaalegijstie vuesehte</p>	
Giele jìh byjjes maeh- teles- voeth:		<p>lea aelhkies dorjesovveme</p> <p>vuesehte sâemiesmearan ektiedimmiem raajesi jìh boelhki gaskem</p> <p>vuesehte dìhte sâemiesmearan hammoevierhkem haalva</p> <p>vuesehte dìhte sâemiesmearan ortografijem jìh væhtabiejemem haalva</p> <p>sitaati jìh jìjtjedorjeme tjaalegi gaskem joekehtahta jìh gaaltijidie neebnie</p>	<p>lea tjìelke dorjesovveme, hijven jìh maereles baakoeveahkine</p> <p>vuesehte hijven ektiedimmiem raajesi jìh boelhki gaskem</p> <p>vuesehte dìhte jeenjemasth hammoevierhkem haalva</p> <p>vuesehte dìhte jeenjemasth ortografijem jìh væhtabiejemem haalva</p> <p>sitaath tsiehkesje jìh gaaltijide vuesehte</p>	<p>lea tjìelke jìh veele dorjesovveme, maereles jìh gellielaaketje baakoeveahkine</p> <p>vuesehte dan hijven ektiedimmiem raajesi jìh boelhki gaskem jìh jeereldihkie gìeline</p> <p>vuesehte dìhte hammoevierhkem haalva</p> <p>vuesehte dìhte ortografijem jìh væhtabiejemem haalva</p> <p>sitaath tsiehkesje jìh gaaltijidie veelelaakan vuesehte</p>	

Vuarjasjimmiegoere eksamenasse, áarjelsaemien Já3. Sæjroe 1 gaajhkide laavenjasside, sæjroeh 2-4 fiereguhtese guhkievaestiedasselaavenjasside.

<p>Áenehks vaestie-dasse</p>	<p>lea ánnetje tematihkeles ektiedimmiem jñh aelhkies struktuvrem átna</p> <p>faageles aamhtesh tjñelkeste, aelhkieslaakan lahteste jallh argumenterade</p> <p>vuajna jarkoestamme gielem baakoste baakose jarkoestamma jñh baakoeöörnegen mietie</p> <p>tjuvhtehte naan sjñere væhtah tjaaleginie</p> <p>aelhkie faagegielem átna</p>	<p>lea tematihkeles ektiedimmiem jñh maereles struktuvrem átna</p> <p>faageles aamhtesh tjñelkeste, tjñelkelaakan lahteste jallh argumenterade</p> <p>tjaalegem jeenjemasth jarkoste jñh sjñehtede hijven gñeline</p> <p>sjñere væhtah tjaaleginie tjñelkeste</p> <p>maereles faagegielem átna</p>	<p>lea tematihkeles ektiedimmiem jñh tjñelke, maereles struktuvrem átna</p> <p>faageles aamhtesh tjñelkeste, tjñelkelaakan jñh veele lahteste jallh argumenterade</p> <p>tjaalegem jarkoste jñh sjñehtede veele jñh gellielaaketje gñeline</p> <p>sjñere væhtah tjaaleginie tjñelke tjñelkeste</p> <p>veele jñh maereles faagegielem átna</p>	
-------------------------------------	--	--	---	--

Vuarjasjimmiegoere eksamenasse, áarjelsaemien Já 3 sæjtoe 2. Nuhtjh dah bielieh goeresne mah laavenjasside sjehteles.

<i>Bievnijes, argumetereles jñh ussjeden tjaalegh</i>					
	1	Karaktere 2	Karakterh 3 – 4	Karakterh 5 – 6	Lahtestimmieh
Bievnijes, argument ereles jñh ussjeden tjaalegh		Aktem sãemiesmearan tematihkeles ektiedimmiem jñh aelhkje struktuvrem átna	Aktem tematihkeles ektiedimmiem jñh naan tñjelke struktuvrem átna	Aktem tñjelke tematihkeles ektiedimmiem jñh hijven struktuvrem átna	
		Faageles aamhtesh aelhkje tñjelkeste	Faageles aamhtesh tñjelkeste	Faageles aamhtesh tñjelkeste sñjõtehke, tñjelke jñh maereles vuekine	
		Áejvievuajnoem sãemiesmearan vaajeste	Áejvievuajnoem dorjesãvva	Áejvievuajnoem tñjelkes jñh veele dorjesãvva	
		Vuajnoeh sãemiesmearan argumenterade	Vuajnoeh eensj argumenterade	Vuajnoeh eensj, vijries jñh jñjtjeraarehke argumenterade	
		Aelhkje ussjede	Tñjelkes ussjede, maehtelesvoetem vuesehte aamhtesem digkede tñjelkelaakan	Tñjelkes ussjede, maehtelesvoetem vuesehte aamhtesem eensj jñh gellielaaketje vuekine digkede	
		Naan vuesiehtimmieh jñh/jallh moenth meatan átna	Sñjõtehke vuesiehtimmieh jñh/jallh moenth átna	Sñjõtehke vuesiehtimmieh jñh/jallh moenth átna mejtie maereles	
		Lea maam akt tjãanghkan geasa jallh aelkjes konklusjovnh átna	Tjãanghkan giesemh dorjesãvva jallh konklusjovnh átna	Tjãanghkan giesemh tñjelke dorjesãvva jallh konklusjovnh átna	
		Ánnetje refleksjovnem vuesehte	Sãemiesmearan jallh hijven refleksjovnem vuesehte	Jolle refleksjovnedaltesem átna, jñjtjeraarehkevoetem vuesehte	
	Gaaltijeátnoem vuesehte (jis dam nuhtjie)	Átnoem sñjõtehke gaaltijjstie vuesehte (jis dam nuhtjie)	Jñjtjeraarehe átnoem sñjõtehke vuesehte (jis dam nuhtjie)		

Vuarjasjimmiegoere eksamenasse, áarjelsaemien Já 3 sæjtoe 2. Nuhtjh dah bielieh goeresne mah laavenjasside sjiehteles.

<p>Tjáengh- kies vuarja- sjimmie áenehks jih guhkie vaestie- dimmjste</p>	<p>Tjáenghkies learohken vaestiedasse vuesehte vuelege maahtoem faagesne</p>	<p>Tjáenghkies learohken vaestiedasse vuesehte naa hijven jallh hijven maahtoem faagesne.</p>	<p>Tjáenghkies learohken vaestiedasse vuesehte dan hijven jallh joekoen hijven maahtoem faagesne.</p>	
---	--	--	--	--

Karaktereraeriestimmie:

Vuarjasjimmiegoere eksamenasse, årjelsaemien Jå 3 sæjtoe 2. Nuhtjh dah bielieh goeresne mah laavenjasside sjehteles.

<i>Analyseradimmieh, toelkkestimmieh jñh viertiestimmieh</i>					
	1	Karaktere 2	Karakterh 3 – 4	Karakterh 5 -6	Lahtestimmieh
Analyseradimmieh, toelkkestimmieh jñh viertiestimmieh		Tjuvhtehte såemies viehkiedirregh tjaalegisnie	Digkede såemies viehkiedirregh jñh såemiesmearan tjaalegisnie vuesehte guktie dejtie utnedh	Digkede jñh vuarjesje viehkiedirregh jñh vuesehte guktie dejtie tjaalegisnie tsevsieh	
		Tjuvhtehte naan bielide argumentasjovnine jñh apellehammoej åtnoem	Digkede åejvietsiehkieh argumentasjovnine jñh apellehammoej åtnoem	Digkede tjielke argumentasjovnine, apellehammoej åtnoem jñh guktie dej tsevsieh	
		tjuvhtehte naan bielide teemesne/dijresne/åejvieuajnosne	teemam/dijrem/ åejvieuajnoem digkede	teemam/dijre/ åejvieuajnoem tjielke digkede	
		tjaalegh aelhkies vuekine ussjede	tjaalegh faageles sjyötehke vuekine ussjede	tjaalegh faageles sjyötehke jñh jñjtjeraarehke vuekine ussjede	
		naan vuarjasjimmieh åtna	vuarjasjimmieh åtna jñh vuajnoeh tjielkeste	jñjtjeraarehke vuarjasjimmieh åtna jñh vuajnoeh tjielkeste	
		naan bielieh tjaaleginie vierteste	tjaalegh vierteste tjielke vuekine	tjaalegh vierteste gellielaaketje vuekine	
		aelhkies faagegielem åtna	sjyötehke faagegielem åtna	veele jñh sjyötehke faagegielem åtna	
		ånnetje gieeldh/ kultuvrehistovrijes ektiedimmiem damta	tjaalegem gieeldh/ kultuvrehistovrijes ektiedæmman buakta	tjaalegem gieeldh/ kultuvrehistovrijes ektiedæmman buakta tjielke vuekine	
		gaaltijeåtnoem vuesehte (jis nuhtjje)	åtnoem sjyötehke gaaltijstie vuesehte (jis nuhtjje)	jñjtjeraarehke åtnoem sjyötehke gaaltijstie vuesehte (jis nuhtjje)	

Vuarjasjimmiegoere eksamenasse, áarjelsaemien Já 3 sæjtoe 2. Nuhtjh dah bielieh goeresne mah laavenjasside sjihteles.

Tjáenghies vuarja-sjimmie áenehks jñh guhkies vaestiedimmjste	Tjáenghies learohken vaestiedasse vuesehte vuelege maahtoem faagesne	Tjáenghies learohken vaestiedasse vuesehte naa hijven jallh hijven maahtoem faagesne.	Tjáenghies learohken vaestiedasse vuesehte dan hijven jallh joekoen hijven maahtoem faagesne.	
--	---	--	--	--

Karaktereraeriestimmie:

Vuarjasjimmiegoere eksamenasse, årjelsaemien Jå 3 sæjtoe 2. Nuhtjh dah bielieh goeresne mah laavenjasside sjehteles.

Skaepiedihks tjaalegh					
	1	Karaktere 2	Karaktere 3 – 4	Karaktere 5 – 6	Lahestimmieh
Skaepiedihks tjaalegh:		<p>Struktuvrem åtna mij jeenjemasth ulmine jñh aamhtesinie latjkesisnie</p> <p>naan aelhkies gjeleldh viehkiedirregh åtna</p> <p>naan gjeleldh skaepiedihksvoetem vuesehte</p> <p>vuesehte naan vuesiehtimmieh jñh/jallh vuajnoeh veeljeme</p> <p>såemiesmearan gjeleldh/ kultuvrehistovrijes maahtoem vuesehte (jis sjoeteheke)</p> <p>lissietjaalegh nuhtjie aelhkies vuekine</p>	<p>Struktuvrem åtna mij ulmine jñh aamhtesinie latjkesisnie</p> <p>gjeleldh viehkiedirregh voerkes vuekine åtna</p> <p>gjeleldh skaepiedihksvoetem vuesehte</p> <p>skaepiedihksvoetem vuesehte vuesiehtimmie jñh/jallh vuajnojne</p> <p>gjeleldh/ kultuvrehistovrijes maahtoem vuesehte (jis sjoeteheke)</p> <p>lissietjaalegh nuhtjie jñjtjeraarehken vuekine</p>	<p>Jñjtjeraarehke hammode, jñh struktuvrem åtna mij ulmine jñh aamhtesinie latjkesisnie</p> <p>viehkiedirregh åtna goerehte jñh voerkes vuekine geavaha</p> <p>gjeleldh skaepiedihksvoetem vuesehte jñh persovneles gjelem åtna</p> <p>skaepiedihksvoetem jñh originalitetem vuesehte vuesiehtimmie jñh/jallh vuajnojne</p> <p>gjeleldh/kultuvrehistovrijes maahtoem vuesehte jñh ussjede dan bñjre (jis sjoeteheke)</p> <p>lissietjaalegh nuhtjie jñjtjeraarehken jñh skaepiedihks vuekine</p>	
Tjåenghkies vuarjasjimmie åenehks jñh guhkies vaestiedimmjste		Tjåenghkies learohken vaestiedasse vuesehte vuelege maahtoem faagesne	Tjåenghkies learohken vaestiedasse vuesehte naa hijven jallh hijven maahtoem faagesne.	Tjåenghkies learohken vaestiedasse vuesehte dan hijven jallh joekoen hijven maahtoem faagesne.	

Karaktereraeriestimmie: